

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Pfv.V.21.246/2025/9.

**A tanács tagjai:** Dr. Puskás Péter a tanács elnöke

Dr. Varga Edit előadó bíró

Dr. Csesznok Judit Anna bíró

Dr. Suba Ildikó bíró

Dr. Tánczos Rita bíró

**A felperesek:** név1 – I. rendű

cím1)

név2 – II. rendű

cím1)

név3 – V. rendű

(cím2)

név4 – VI. rendű

(cím3

**A felperesek képviselője:**

Dr. Pesta János és Társa Ügyvédi Iroda az I. és II. rendű felperes  
képviselésében

(cím4

ügyintéző: Dr. Pesta János ügyvéd)

Dr. Csernus Tibor ügyvéd az V. és VI. rendű felperes képviselésében

(cím5)

**Az alperes:** név7 – III. rendű

(cím6.)

**Az alperes képviselője:**

Ügyvédi Iroda

(cím7

ügyintéző: Dr. Nagyistók Bence ügyvéd)

**A per tárgya:** végrehajtás megszüntetése

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:**

I. és II. felperes

**A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:**

Budapest Környéki Törvényszék  
5.Pf.20.015/2025/26.

**Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:**

Monori Járásbíróság  
2.P.20.750/2024/25.

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I-II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a III. rendű alperes részére 374.650 (háromszázhetvennégyezer-hatszázötven) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az 1.300.000 (egymillió-háromszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

**Indokolás**

**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

[1] Az alperesi jogelőd az .... Nyrt. és az .... Zrt.. hitelezők, valamint az I-II. rendű felperes kötelmi – és a III – IV. rendű felperes dologi adósok 2007. november 19-én közokiratba foglalt deviza alapú fogyasztási kölcsönszerződést kötöttek 13.000.000 forint kölcsönösszegre. A szerződés értelmében a hitelezők a forintban folyósított kölcsön összegét CHF-ben tartják nyilván (kölcsönszerződés I. pont), az adósok pedig annak forint ellenértékét, az esetleges árfolyamváltozások figyelembevételével, járulékaival együtt esedékességgkor havi részletekben fizetik vissza. A szerződés a tőkeösszeg százalékában határozta meg a kölcsönrel kapcsolatos költségeket.

[2] A kölcsönszerződés V.4. pontja értelmében az adósok és zálogkötelezettek a szerződés aláírásával tudomásul vették, hogy a forint/CHF árfolyam piaci mozgásából adódóan felmerül a veszteség kockázata. Tudomásul vették azt is, hogy a futamidő alatt a folyósítás napján érvényes banki árfolyamhoz képest a forint árfolyam gyengülése esetén a devizában megállapított törlesztőrészletek forint ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet és e kockázat vagyoni kihatásait ők viselik. Kijelentették, hogy az árfolyamkockázatból adódó veszteség lehetőségét gondos megfontolás tárgyává tették és fizetőképességüknek megfelelően mérlegelték. Ugyanezen pontban rögzítették a felek, hogy a szerződéskötés előtt kézhez kapták, megismerték és magukra kötelezőnek fogadták el a hitelezők Általános Üzletszabályzatát, valamint a devizában nyilvántartott lakáscélú és

jelzálog típusú konzorciális .... hitelekéről szóló Üzletszabályzatot és azt a kölcsön, illetve jelzálog jogviszony részévé tették.

[3] Még a szerződéskötést megelőzően az I - IV. rendű felperesek aláírták az .... Nyrt. hitelező által összeállított, a devizában nyilvántartott lakás – és jelzálogjog hitelekhez kapcsolódó általános tájékoztatót, amely szerint az árfolyam ingadozás szélsőséges esetben azt jelentheti, hogy a tőketartozás a folyamatos törlesztés ellenére is az eredetileg folyósított összeg fölé kerülhet. Az I – IV. rendű felperesek kijelentették, hogy a devizában nyilvántartott összeg folyósítását úgy kérik, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázat jellegét megértették, a felmerült kockázatot viselik és abból fakadó igényt a hitelezővel szemben nem érvényesítenek.

[4] Az .... Nyrt. hitelező 2010. május 31-én a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 525. § (1) bekezdés *e*) pontja alapján közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatával azonnali hatállyal felmondta a kölcsönszerződést, egyidejűleg a teljes tartozást lejárttá tette. A kölcsönszerződésből eredő követelésüket a hitelezők a III. rendű alperesre engedményezték, akinek kérelmére a 2012. szeptember 26-án kibocsátott közjegyzői záradékkal végrehajtás indult az I-IV. rendű felperesek ellen.

[5] A III. és IV. rendű felperesek elhalálozása miatt a foganatosító bíróság az I., valamint az V. és VI. rendű felperesek jogutódlását állapította meg a végrehajtási eljárásban.

#### **A felperesek keresete, az alperesek ellenkérelme**

[6] Az I. és II. rendű felperesek a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 369. § *a*) pontja alapján az ellenük folyó végrehajtások megszüntetését kérték. Érvelésük szerint a kölcsönszerződés árfolyamkockázat viseléssel kapcsolatos rendelkezései tisztességtelenségük folytán érvénytelenek, az EGK 93/13. Irányelve (a továbbiakban: Irányelv) 4. cikk (2) bekezdése és a 6. cikk (1) bekezdésének megsértése miatt. Arra hivatkoztak, hogy az Irányelv e két rendelkezése a C-51/17. EUB ítélet értelmében a magyar jog közrendi szabályának minősül, mivel azonban a magyar jogba való átültetésük a régi Ptk. 209. § és 209/A. §-a alapján nem ennek megfelelő formában történt, az Irányelv szabályai a magyar jogban közvetlenül hatályosulnak.

[7] Az EUB négy, a deviza alapú kölcsönszerződések árfolyamkockázati kikötésének tisztességtelensége körében hozott határozatára utaltak, rámutatva, hogy a mind a négy határozat kiemelt jelentőséget tulajdonított annak, hogy a fogyasztó a szerződéskötés előtt kellő időben értékelhesse kölcsöne teljes költségét. Ezzel összhangban a Jpe.60.015/2021/15. számú jogegységi panasz határozat is hangsúlyozta a költségek értékelhetőségének fontosságát, a továbbiakban viszont ellentmondásosan értékelte a banki tájékoztatás tartalmát: abból ugyanis, hogy a forint árfolyam a deviza árfolyamhoz képest akár jelentős mértékben kedvezőtlenül változhat a fogyasztó számára, hozzávetőlegesen sem állapítható meg a fizetési kötelezettség összege.

[8] Az V. és VI. rendű felperesek az ellenük folyó végrehajtások megszüntetése iránti keresetüket az I. és II. rendű felperessel egyezően adták elő.

[9] A III. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a hitelezők által nyújtott kockázatfeltárás megfelelt a Kúria jogegységi határozatainak, az uniós bírósági döntéseknek, valamint a Jpe.60.015/2021/15. számú határozatban foglaltaknak.

#### **Az első- és másodfokú bíróság határozata**

[10] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító ítélete indokai között rámutatott, hogy a 93/13. EGK Irányelv közvetlen érvényesülését kizárta a valamennyi deviza alapú kölcsönszerződésre irányadó 2/2014. PJE határozat, függetlenül attól, hogy az Irányelv 4. cikk (2) bekezdése teljes körű implementációjára csak a perbeli szerződés megkötése után, 2009. május 22-i hatállyal került sor.

[11] A Kúria Gfv.30.308/2022/6-II. számú határozatára utalt, amely a perbelivel azonos tartalmú árfolyamkockázati tájékoztatót megfelelőnek, a jogegységi panasz határozattal és az EUB döntésekből következő előírásokkal összhangban állónak tekintette, ezért megállapítható, hogy a perbeli szerződés árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezései is eleget tesznek a világosság és érthetőség követelményének, azaz a régi Ptk. 209. § (1) bekezdése értelmében nem tisztességtelenek, ezen túlmenően a tájékoztatásra megfelelő időben került sor.

[12] Az I. és II. rendű felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság helybenhagyó ítélete indokai között rámutatott: a felperesek alaptalanul kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság a keresetet nem az EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdése és 6. cikk (1) bekezdése, hanem az általuk nem hivatkozott régi Ptk. 209. § (4) bekezdése alapján bírálta el. A perbeli, 2007-ben kötött szerződésre az Irányelvet teljeskörűen implementáló, 2009. május 22-től hatályos régi Ptk. 209. § (5) bekezdése nem lett volna alkalmazható, az elsőfokú bíróság azonban helyesen vette figyelembe a 2009. május 22-től hatályos törvényszöveggel azonos tartalmú, a 2/2014. jogegységi határozatnak a Jpe.60.015/2021. számú határozattal korrigált értelmezését. Kihangsúlyozta, hogy a felperesek által hivatkozott irányelvi rendelkezések közül csak a 6. cikk (1) bekezdése tekinthető a tagállamok közrendi szabályaival azonos értékűnek, kizárólag e szabályra utal a C-51/17. számú EUB ítélet is. Figyelemmel azonban arra, hogy az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta a főszolgáltatás körébe tartozó árfolyamkockázati kikötés tisztességtelenségét, nincs jelentősége annak, hogy a régi Ptk. vonatkozó rendelkezései közrendi szabálynak minősülnek-e vagy sem.

[13] Az I. és II. rendű felpereseknek a kölcsön teljes költségének átláthatatlanságával kapcsolatos érveit illetően a másodfokú bíróság – a C-186/16., a C-38/17., a C-227/18. számú EUB határozatokra figyelemmel – kifejtette, hogy ahhoz három feltétel: a devizában kifejezett kölcsön összeg, a nemzeti fizetőeszközben meghatározott törlesztőrészlet és a futamidő egyidejű meghatározása szükséges, ez azonban nem értékelhető úgy, hogy a pénzintézetnek a teljes költségről számszerűsíthető becslést kell a fogyasztó rendelkezésére bocsátania. Az elsőfokú bíróság helyes megállapításaként értékelte, hogy a kölcsön teljes költsége csupán egyik eleme a kölcsönszerződés tisztességessege körében vizsgálendő szempontrendszernek, ezenkívül az EUB határozatokkal összhangban álló jogegységi panasz határozat alkalmazását is helyesnek találta. Egyetértett azzal is, hogy a jelen ügy szempontjából irányadók a Kúria Gfv.30.081/2022/9., valamint a Gfv.30.308/2022/6. számú ítéletei, a fogyasztók ugyanis a jelen perbelivel azonos tartalmú árfolyamkockázati tájékoztatóból minden olyan adatot megszerezhettek, amelyek alapján értékelhették a szerződés alapján rájuk háruló gazdasági következményeket, a szerződés V.4 pontjába foglalt tájékoztató pedig megfelel az EUB joggyakorlatából fakadó követelményeknek.

[14] A tájékoztatás időbelisége kapcsán azt hangsúlyozta a másodfokú bíróság, hogy azt valamennyi körülmény együttes értékelésével kell megítélni, kiemelt jelentőséget tulajdonítva annak, hogy a felek kezdettől hivatkoztak-e a megfelelő idő hiányára. Az adott esetben az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a felperesek hátrányára, hogy a 2013. óta folyamatban lévő perben csak 2024-ben kifogásolták a tájékoztatás időbeliségét, annak hiányát személyes előadásuk során nem, csupán előre elkészített jegyzeteik felolvasásakor

sérelmezték. Ugyancsak a felperesek hátrányára vette figyelembe a III. rendű alperesnek a kölcsönszerződésen alapuló érvelését is.

[15] Az Üzletszabályzatokkal kapcsolatos felperesi hivatkozásokat a régi Ptk. 235. § (1) bekezdése alapján vetette el, utalva arra, hogy a III. rendű alperesi jogelődöket nem terhelte az Üzletszabályzatok fogyasztó részére történő átadásának kötelezettsége, a régi Ptk. 205/B. § (1) bekezdése alapján elegendő volt az általános szerződési feltételek megismerhetővé tétele.

### **A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem**

[16] A jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelemmel élő I. és II. rendű felperesek annak megváltoztatását és a keresetüknek helyt adó ítélet hozatalát kérték. Érvelésük szerint a jogerős ítélet a régi Pp. 1. §-át, 215. §-át, 164. § (1) bekezdését, 206. § (1) bekezdését és az EGK 93/13 Irányelv 4. cikk (2) bekezdésének utolsó fordulatát, valamint a 6. cikkét sértette meg, abban az értelemben, ahogyan az az EUB általuk hivatkozott döntéseiben megjelenik, továbbá az Irányelv XX. preambulumbekkezdését, annak az 5. cikkét ugyancsak az EUB döntéseiben kifejeződő értelmezésben.

[17] A régi Pp. 1. §-a és 215. §-a kapcsán rámutattak, hogy a kereset elutasítása esetén az ítéletnek valamennyi, a keresetben hivatkozott érvénytelenségi okra ki kell terjednie, az eljárás bíróságok azonban eltértek az általuk megjelölt jogcímtől és a keresetet nem az EUB által értelmezett irányelvi rendelkezések, hanem a régi Ptk. 209. § (4) bekezdésének a szerződéskötés idején hatályos, a Jpe.60.015/2021/15. számú határozattal korrigált 2/2014. PJE 1. pontja szerinti értelmezésben vették figyelembe. Nézetük szerint a bíróságok ezen eljárása megtévesztő, önkényes és azt a célt szolgálja, hogy az árfolyamkockázati kikötés – és általa szerződés egésze – érvényesnek minősüljön, ez pedig kimeríti a régi Pp. 1. §-ában foglalt pártatlan eljáráshoz fűződő jog sérelmét. Hangsúlyozták: az ellentétes tartalmú jogszabályi rendelkezések alkalmazhatóságát a jogforrások hierarchiája alapján lehet csak eldönteni.

[18] Nézetük szerint az EGK Irányelv 4. cikk (2) bekezdése utolsó fordulatának az EUB határozatai által értelmezett tartalmát sem tükrözi a jogerős ítélet, nem állapíthatja meg ugyanis a tagállami bíróság az EUB által kiemelt fontosságúnak tekintett kritériumról – a kölcsönszerződés valamennyi költségéről – azt, hogy az csupán „egy a sok közül”, ez az eljárás ugyanis azon túl, hogy sérti az Irányelv 4. cikk (2) bekezdés utolsó fordulatát, Alaptörvény ellenes is. Mindezek következménye a másodfokú bíróság téves megállapítása, miszerint egyik EUB döntés sem utal arra, hogy a kölcsön teljes költségéről számszerűsített becslést kellene készíteni, ez ugyanis ellentétben áll a C-227/18. EUB határozat megállapításával, amely a forintban teljesítendő törlesztőrészek összegével szemben az egyértelmű meghatározhatóság követelményét támasztja. Hangsúlyozták: az EUB határozatából a „hozzávetőlegesen számszerűsített teljes költség” meghatározásának követelménye következik. Rámutattak, hogy mind a Jpe.60.015/2021/15. számú határozat, mind a Gfv.30.081/2022/9. számú ítélet ezzel ellentétes értelmezést követ.

[19] A másodfokú bíróság álláspontjával szemben az Irányelv 4. cikk (2) bekezdése is közrendi jellegű szabály, ez következik az EUB C-147/16. és a C-488/11. számú ítéletekben kifejtett rendelkezésekből, amelyek szerint a közrendi jelleg minden olyan szabályra irányadó, amelyek elengedhetetlenek a 6. cikk céljának megvalósításához. Az Irányelv 4. cikk (2) bekezdés utolsó fordulata pedig ilyennek minősül, csakúgy, mint a XX. preambulumbekkezdésben meghatározott tisztességességi feltétel. Hangsúlyozták, hogy az

EUB értelmezését a tagállami bíróság nem szűkítheti, a perbeli esetben a bíróságok ennek ellenére ilyen szűkítő módon tértek el az EUB kötelező értelmezésétől.

[20] A tájékoztatás megfelelő ideje tekintetében kifogásolták, hogy a bár a másodfokú bíróság az „egységes bírói gyakorlatra” utalt, nem jelölte meg az általa figyelembe vett konkrét ítéletek ügyszámát, megsértve az Irányelv 5. cikkében foglaltakat is, amellyel kapcsolatban az EUB a szerződési feltételek előzetes megismerhetőségét hangsúlyozta. A másodfokú bíróság által alkalmazott megszorítás az EUB határozatokban nem szerepel, ezért a másodfokú bíróság Alaptörvényt sértő módon követelte meg ezt az igényérvényesítési többletfeltételt, megállapításai ezen túlmenően iratellenesek is. Az eljárás folyamán bekövetkezett felfüggesztés, majd félbeszakadás után csak a 2024. szeptember 19-i tárgyaláson, a felperesek személyes előadásából derült ki ugyanis, hogy a szerződés aláírásakor kapták meg annak tervezetét az árfolyamkockázati tájékoztatóval együtt, ehhez képest igényérvényesítési késedelem nem áll fenn. A szerződéskötés e körülményei olyan rövid tájékoztódási időt engedtek, amely alatt kizárt a szerződés jogi, pénzügyi következményeinek, illetve a devizapiaci kockázatoknak a mérlegelése. A szerződéskötés időpontjában értesültek a felperesek arról is, hogy a hitelezők az Üzletszabályzatokat és a Hirdetményt is a kölcsönszerződés részévé kívánják tenni, ez pedig kizárja a szerződési feltétel kellő időben történő megismerését. Hangsúlyozták, hogy a hitelezői blanketta nem utal a Hirdetmény megismerésére, a szerződés felolvasása előtt a felpereseknek arról tudomásuk sem volt, így a kamatfizetés – az adósok egyik fő kötelezettsége – feltételeit tartalmazó Hirdetmény esetében végképp kizárt a kellő időben történő megismerés, ez pedig a szerződés egészének a tisztességtelenségét, létre nem jöttét okozza.

[21] Rámutattak, hogy a III. rendű alperes nem ajánlott fel bizonyítást a szerződési feltételek kellő időben történő megismerésére, amennyiben azonban a „fellebbezési ellenkérelem megváltoztatása” megnevezésű beadványa bizonyítási indítványnak minősülne, a régi Pp. 206. §-a megsértésével elvégzett kirívóan okszerűtlen bírói mérlegelésre hivatkoztak.

[22] Kirívóan okszerűtlen értékelés következménye az a megállapítás is, hogy a felperesi jogi képviselő a megismételt eljárást megelőző szakaszban elmulasztotta érvényesíteni ezt a tisztességtelenségi okot, e körben az eljárás felfüggesztésére, félbeszakadására, majd pedig az eljárás indokolatlan megszüntetésére hivatkoztak. Hangsúlyozták: ellentétes az irányelv XX. preambulumbekkezdésének a C-51/17. számú ítélettel adott értelmezésével az a megállapítás, hogy a felpereseknek maguknak kellett volna időt kérni az Üzletszabályzatok tanulmányozására.

[23] Az is iratellenes megállapítás, hogy az Üzletszabályzatok megismerését a hitelezők lehetővé tették, az I. és II. rendű felperesek ugyanis ettől eltérően nyilatkoztak és erre tekintettel jogi képviselőjük még ugyanezen a tárgyaláson hivatkozott a XX. preambulumbekkezdés megsértésére. A 17 évvel korábbi események felidézéséhez készített jegyzetek használata pedig álláspontjuk szerint nem kifogásolható. Hangsúlyozták: kirívóan okszerűtlen kellő idejűnek tekinteni azt a tájékoztatást, amely szerint a terjedelmes szerződési feltételek megismerésére csak az aláírásakor nyílik lehetőség.

[24] A III. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. Utalt az 1/2016. (II. 15.) PK véleményre, amely szerint több felülvizsgálati kérelem esetében valamennyi kérelemnek tartalmaznia kell a kötelező tartalmi elemeket. Úgy érvelt, hogy mivel a felperesek felülvizsgálati kérelmükben anyagi jogi szabálysértésre nem hivatkoztak, a Kúria felülbírálati jogköre az anyagi jogi szabályok alkalmazásának helyességére nem terjed ki.

[25] Az árfolyamkockázati kikötés tekintetében pedig a felperesek csak az Irányelv megsértését állították, ezért a Kúria ugyancsak nem vizsgálhatja a kockázatteltárás anyagi

jogi szabályoknak való megfelelését. Nézetük szerint elutasító ítélet esetében kizárt a kereseten való túlterjeszkedés, a keresetet a perbeli esetben mind az első-, mind a másodfokú bíróság teljeskörűen elbírálta. Hangsúlyozta: a felperesek nem fejtették ki, hogy a jogerős ítélet mely okból sértené a Pp. 1. §-ában foglaltakat.

[26] Az EGK Irányelv megsértésével kapcsolatban az Irányelv közvetlen hatályát vitatta, utalva arra, hogy az – feltételeinek fennállása esetén is – csak vertikális lehet, magánszemély és gazdasági társaság közötti viszonylatban közvetlenül nem érvényesül. Mindebből az következik, hogy a jelen esetben az Irányelvre a felperesek közvetlenül nem, csak valamely tételes jogi normán keresztül hivatkozhattak volna, ilyet azonban nem jelöltek meg.

[27] Hivatkozott arra, hogy az .... Nyrt. perbelivel megegyező szerződési feltételeit – ideértve az árfolyamkockázati tájékoztatót – a Kúria több ügyben vizsgálta és azt minden esetben tisztességesnek találta, a kockázatfeltáró nyilatkozat megfelel a Jpe.60.015/2021/15. számú határozatban foglaltaknak is.

[28] Az I. és II. rendű felperesek észrevételeikben rámutattak, hogy az 1/2016. (II. 15.) PK vélemény nem foglalkozott a régi Pp. 272. § (3) bekezdésével, holott az szoros összefüggést mutat a Pp. 272. § (2) bekezdésével, amelynek megsértését az ellenkérelem állítja. A felperesek a Pp. 272. § (3) bekezdésének alkalmazását az Irányelv XX. preambulumbekkezdése és annak 5. cikke megsértésével kapcsolatban kérték, amennyiben ugyanis utóbbiakat a Kúria nem tekintené közvetlen hatályúnak, a régi Pp. e rendelkezése lehetővé teszi a Kúria álláspontja szerinti jogszabályhely alkalmazását. A felülvizsgálati tárgyaláson hivatkoztak arra, hogy az Irányelv XX. preambulumbekkezdését és az 5. cikkben foglaltakat a bíróságoknak hivatalból is alkalmazniuk kell.

### **A Kúria döntése és jogi indokai**

[29] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[30] A felülvizsgálat rendkívüli perorvoslat, amelynek kereteit a jelen eljárásra még irányadó régi Pp. értelmében is a felülvizsgálati kérelem adja [rég. Pp. 275. § (2) bekezdés], az eljárás tárgya kizárólag jogszabálysértés lehet és csak olyan hivatkozás tekintetében, amely az első - és másodfokú eljárásnak is tárgya volt. Mérlegelési kérdés erre figyelemmel [rég. Pp. 206. §] csak kivételesen, akkor vezethet a felülvizsgálat sikerére, ha a bíróság mérlegelése nyilvánvalóan okszerűtlen volt, az ilyen mérlegelés ugyanis sérti a régi Pp. 206. §-ában foglalt szabályokat. Nyilvánvalóan okszerűtlen a mérlegelés akkor, ha a rendelkezésre álló adatokból csak egyetlen következtetés adódhat és az eltér a jogerős ítéleti döntéstől (Pfv.III.20.077/2025/9). A régi Pp. 275. § (3) bekezdése értelmében ezenfelül eljárási szabálysértés csak akkor vezethet a felülvizsgálat sikerére, amennyiben a szabálysértés az érdemi döntésre kihatott, egyéb, az érdemi döntésben kifejezésre nem jutó eljárási szabálysértés nem eredményezhet a kérelem szerinti döntéshozatalt.

[31] Az adott esetben a felperesek kizárólag eljárási szabályok megsértését és ezen keresztül az anyagi jogi rendelkezések téves alkalmazását – a keresetben megjelölt jogcímtől a régi Pp. 215. §-át sértő módon való eltérést –, valamint a bizonyítékok okszerűtlen, az uniós bírósági döntésekkel ellentétes mérlegelését rótták fel a bíróságoknak. Sem az első –, sem a másodfokú eljárásnak nem volt tárgya az Irányelv XX. preambulumbekkezdésével és az 5. cikkel kapcsolatos felülvizsgálati hivatkozás, ezért azokkal a Kúria sem foglalkozhatott és ugyanilyen megítélés alá esik az általános szerződési feltételek megismerhetőségével kapcsolatos előadás, amellyel kapcsolatban a döntéshozatalt már a másodfokú bíróság mellőzte a régi Pp. 235. § (1) bekezdése alapján. Az Irányelv XX. preambulumbekkezdése és

az 5. cikk hivatalból történő alkalmazását a felperesek nem indokolták, de nem is létezik erre vonatkozó jogszabályi rendelkezés.

[32] A Kúria rámutat, hogy a régi Pp. 215. §-át a felperesek ugyan helyesen értelmezték, mert a keresetben előadott jogcímtől eltérő jogalap elbírálása valóban sérti az eljárási szabályokat, a perbeli esetben azonban erre nem került sor. A régi Ptk. 209. §-ának a perbeli szerződés- kötés-kori tartalma valóban nem tükrözte megfelelően az EGK 93/13. Irányelve 6. §-ában foglaltakat, az irányelvi rendelkezés implementációja nem volt teljes, azonban a 2/2014. számú polgári jogegységi határozatnak a Jpe.60.015/2021/15. számú jogegységi panaszhatározat által kiegészített tartalma a régi Ptk. 209. §-ának 2009. május 22. utáni állapotával összevetve olyan követelmény érvényesülését jelenti a szerződésekkel szemben amely megfelel az Irányelvnek és annak 6. §-ának. E követelményrendszer elé állítva a szerződéses rendelkezéseket – az uniós bírósági döntések értelmezését is figyelembe véve – a fél ugyanolyan helyzetbe kerül, mint a teljeskörűen implementált irányelvi rendelkezések alkalmazása esetén: az Irányelv előírásainak érvényesülése a vizsgálódás tárgya, szűkítő értelmezésről tehát nincsen szó, a jogegységi határozat pedig – közzétételétől kezdve – kötelező a bíróságok számára [A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 42. § (1) bekezdés]. Amennyiben a vizsgálódás eredménye a szerződés érvénytelenségét kizárja, mert a szerződési feltételek nem tisztességtelenek, az valóban a kereset elutasítására vezet, de nem az alkalmazott jogszabályi rendelkezés és annak jogegységi határozat szerinti értelmezése, hanem szerződésben, illetve azzal összefüggésben adott tájékoztatásnak az azokban felállított követelményeknek való megfelelése miatt.

[33] A jelen ügyre az előzőek értelmében irányadó régi Ptk. 209. § (4) bekezdése és a 2/2014. polgári jogegységi határozat 1. pontja értelmében a főszolgáltatást meghatározó szerződéses kikötés – ilyen a tőketörlesztés valamennyi összetevője, ezen belül az árfolyamkockázat is – csak akkor vizsgálható, ha annak tartalma a szerződés szövegére és a pénzintézettől kapott tájékoztatásra is figyelemmel nem volt világos, nem volt érthető. Az adott esetben a hitelezők által alkalmazott szerződéses kikötést és az általuk nyújtott tájékoztatást a Kúria több alkalommal, már a Jpe.60.015/2021/15. számú jogegységi panasz határozat hozatalát követően is vizsgálta (Gfv.30.081/2022/9; Gfv.30.308/2022/6-II) és a tájékoztatást megfelelőnek, az EUB ezzel kapcsolatos C-51/17. számú határozatával összhangban állóként alkalmasnak találta arra, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó elegendő információt kapjon a deviza alapú hitelkonstrukció mibenlétéről, a feltételeknek az egyedi szerződésben való megjelenéséről és az azzal kapcsolatos fokozott kockázatról. Az egyedi ügy sajátosságai alapján a Kúria jelen tanácsa sem látott okot arra, hogy eltérjen a referenciahatározatokban kifejtett jogértelmezéstől. Peradat, hogy az előzetes tájékoztatásban szerepel, miszerint az árfolyamváltozás eredményeként a fogyasztó terhei jelentős mértékben elnehezülhetnek, ami az eredeti tőke összeg növekedésével is járhat. Mindezek alapján a felperesek, mint átlagos fogyasztók a szerződéskötés időpontjában az alperesi jogelődöktől megfelelő és elégséges tájékoztatást kaptak a hitelfelvétel kockázatairól. Tekintve, hogy a keresetben sérelmezett költségeket a szerződés százalékos mértékben határozta meg, az árfolyamváltozás a költségek összegét is befolyásolja, valójában ez az oka annak, hogy sem a költségek, sem pedig a törlesztőrészek abszolút összege a szerződéskötés időpontjában nem határozható meg. A deviza alapú hitelszerződések e jellemvonása magából a deviza alapúságból fakad (1/2016. PJE III./3. pont), az ilyen hitelkonstrukció és az annak megfelelően kötött szerződések semmissége azonban ez okból nem állapítható meg (6/2013. PJE 2. pont). Az eljáró bíróságok ugyan a költségek meghatározhatóságát, előreláthatóságát csak a deviza alapú hitelszerződések tisztességessége egyik elemeként kezelték, ezzel azonban nem tulajdonítottak annak kisebb jelentőséget, abba az összefüggésbe helyezték csupán, amelynek

a költségek a törlesztőrészletekkel együtt alárendeltek: az árfolyamváltozás keretei közé. Így, az árfolyamkockázati tájékoztató tükrében ítéltető meg ugyanis, hogy annak alapján átlátható-e a felperesek kölcsönük teljes költségét a szerződéskötéskor vagy sem. A Kúria rámutat, hogy a felperesek által hivatkozott uniós bírósági határozatok egyike sem kívánja meg – épp a devizahitelezés ismertett sajátossága miatt – a szerződéskötés időpontjában a költségek összegszerű meghatározását, a C-227/18. EUB határozat például az egyértelmű meghatározhatóság – azaz a szerződés alapján történő kiszámíthatóság – követelményét támasztja a szerződésekkel szemben. Az árfolyamváltozások követésének az egyedi szerződésben, illetve a szerződés részévé tett Üzletszabályzatban meghatározott módozata alapján ugyanakkor a törlesztőrészletek mellett a százalékosan meghatározott költségek összege is kiszámítható, a szerződés rendelkezései szerint átlátható. Mindezek alapján a szerződés eleget tett a kölcsön valamennyi költsége szerződéskötéskori átláthatósága követelményének.

[34] A tájékoztatás időbeliségének megfelelőségét is helyesen ítélték meg a bíróságok és helyesen voltak figyelemmel arra is, hogy a kellő idő biztosításának kérdése mindig egyedileg, a konkrét ügy valamennyi jellemzője alapján ítéltető meg (Gfv.30.286/2020/5; Gfv.30.024/2022/3.; Gfv.30.296/2023/6.), ebből a szempontból pedig a fogyasztó személyes előadását is értékelni kell: a per során következetesen és hangsúlyosan hivatkozott-e erre és kitartott-e azon érvelése mellett, hogy nem volt elegendő ideje az árfolyamkockázatból fakadó terhek megismerésére és megfontolására (Pfv.20.471/2024/5.). A jelen ügyben a pertartamot az érdemi vizsgálódást megelőzően valóban növelték az eljárás adminisztratív jellegű befejezései: a felfüggesztés és a megszüntetés, azt azonban helyesen észlelte a másodfokú bíróság, hogy a felperesek nem hangsúlyozták a tájékoztatás időbeliségének kérdését, azt a keresetlevelükben nem sérelmezték és valóban csak utóbb, a 2024. szeptember 19-i tárgyaláson nyilatkoztak róla. Az a körülmény pedig, hogy mindez a felperesi jogi képviselő számára is csak ekkor vált ismertté, ugyancsak azt támasztja alá, hogy a tájékoztatás időbeliségét a jogi képviselet sem kezelte elsődleges kérdésként, jóllehet ebben az időben már rendelkezésre álltak a tájékoztatás időbeliségével kapcsolatos uniós és kúriai döntések.

[35] A bíróságok mindazonáltal érdemben is helytállóan ítélték meg ezt a kérdést. A sérelmezett szerződési feltétel a költségekkel kapcsolatos rendelkezés volt, ami a kifejtettek szerint az árfolyamváltozás függvénye, ezért az árfolyamkockázati tájékoztató időbelisége a releváns. A felperesek által a szerződéskötés előtt aláírt – ez az egyedi szerződés V.4. pontjából kitűnik – általános árfolyamkockázati tájékoztató világosan és egyértelműen rögzítette az árfolyam ingadozás jelentőségét, azt, hogy szélsőséges esetben a tőketartozás folyamatos törlesztés mellett is meghaladhatja az eredetileg folyósított összeget. Ezt az információt – a deviza hitelezés lényegét – tehát a szerződéskötés időpontját megelőzően már ismerték a felperesek, ami arra utal, hogy a kereset szempontjából releváns tájékoztatást a kellő időben megkapták, így az ezzel kapcsolatos kereseti hivatkozás sem lehetett alapos (Pfv.I.20.184/2022/10.).

[36] Az ismertett indokok alapján, mivel jogszabálysértés nem történt és a bíróságok mérlegelése is okszerű volt, a Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[37] A pereszes felperesek a régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban a jogi képviselettel felmerült költségeit a jelen eljárásra már irányadó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján, az általános forgalmi adóra is kiterjedően, azzal, hogy a megállapított díj összege nem haladhatta meg a III. rendű alperes által a korábban hatályos 32/2003. (VIII. 22) IM rendelet 3. § (5)

bekezdése szerint felszámított mértéket. A felperesek költségmentessége folytán meg nem fizetett, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése, valamint 50. § (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati eljárási illetéket a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességi szabályokról szóló 6/1986.(VI. 26) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, valamint 14. § alapján az állam viseli.

[38] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 207. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

### **A határozat elvi tartalma**

Nem sért jogszabályt a bíróság, ha eljárása során nem közvetlenül az uniós irányelvet és nem is az uniós irányelvet hiányosan implementáló akkor hatályos jogi normát alkalmazza, hanem a szerződésekkel szemben az uniós irányelv követelményeinek érvényre jutását eredményező, a bíróságokra kötelező jogegységi határozat alapján vizsgálja érdemben a szerződés tisztességtelenségét.

### **Záró rész**

Budapest, 2026. február 25.

Dr. Puskás Péter s.k. a tanács elnöke, dr. Varga Edit s.k. előadó bíró, dr. Csesznok Judit Anna s.k. bíró, dr. Suba Ildikó s.k. bíró, dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Sz.Sz.

bírósági ügyintéző